

Informace

o nehodovosti na pozemních komunikacích v České republice za období leden až květen 2007

Policie ČR za prvních pět měsíců letošního roku šetřila 70 747 nehod, při kterých bylo 379 osob usmrceno, 1 491 osob těžce zraněno a 9 213 osob zraněno lehce. Odhadnutá hmotná škoda dopravní policíí na místě nehody je 3 234,9 mil. Kč. Porovnání hodnot základních ukazatelů, oproti období leden až květen 2006, je následující:

Pokles zaznamenáváme v kategorii:

- počet nehod o 13 829 tj. o 16,35%
- počet těžce zraněných o 2 osoby tj. o 0,13%
- odhad hmotné škody o 823,3 mil. Kč tj. o 20,29%

Nárůst zaznamenáváme v kategorii:

- počet usmrcených o 35 osob, tj. o 10,17%
- počet lehce zraněných o 296 osob, tj. o 3,32%.

Počet nehod - letošní počet nehod v prvních pěti měsících je od roku 1990 osmý nejnižší (nejvíce nehod se stalo v roce 1999 = 86 711 a naproti tomu nejméně nehod se stalo v roce 1991 – jen 31 998 nehod.

Počet usmrcených osob v tomto období (prvních pět měsíců) je od roku 1990 třetí nejnižší. Nejméně usmrcených bylo v roce 2006 (344 osob). Nejvíce usmrcených bylo v roce 1994, kdy zahynulo 533 osob.

Počet těžce zraněných osob je v tomto období 2. nejnižší. Nejméně těžce zraněných bylo v roce 2006 (1 493 osob) a nejvíce těžce zraněných osob bylo v roce 1997 – 2 290 osob.

Počet lehce zraněných osob je v porovnání od roku 1990 6. nejnižší; nejvíce lehce zraněných osob bylo v roce 1995 – 10 760 a nejméně pak v roce 1991 – jen 6 741 osoby.

V následující tabulce je přehled o počtech nehod a počtech usmrcených osob podle sledovaných viníků.

PŘEHLED VINÍKŮ A ZAVINĚNÍ NEHODY

Viník, zavinění nehody období leden až květen 2007	Počet nehod	Rozdíl nehod	Index rok 2006=100%	Počet usmrcených	Rozdíl usmrcených	Index rok 2006=100%
Řidičem motorového vozidla	64 748	-14 289	81,9	325	19	106,2
Řidičem nemotorového vozidla	846	202	131,4	27	10	158,8
Chodcem	641	31	105,1	13	-1	92,9
Jiným účastníkem	92	-10	90,2	0	0	
Závadou komunikace	173	-365	32,7	0	0	
Technickou závadou vozidla	432	-74	85,4	6	6	
Lesní, domácí zvířít	3 400	568	120,1	5	5	
Jiné zavinění	415	108	135,2	3	-4	42,9

Snížení počtu nehod v kategorii řidič motorového vozidla zaznamenáváme

u všech sledovaných druhů vozidel, s výjimkou jednostopých motorových vozidel, kde došlo ke zvýšení počtu u nehod zaviněných řidiči:

- malých motocyklů o 19 nehod,
- motocyklů o 327 nehod.

V kategorii nehod zaviněných řidiči nemotorových vozidel zavinili cyklisté 812 nehod, a při jimi zaviněných nehodách zahynulo o 10 osob více. Více nehod zavinili i chodci a zvýšení je i v kategorii lesní a domácí zvěř a v kategorii jiné zavinění.

U sledovaných viníků nehod zaznamenáváme snížení počtu usmrcených osob v kategorii „chodec“ (o jednu osobu) a „jiné zavinění“ o 4 osoby.

V 7 141 případech (10,1% nehod) viník nehody z místa ujel a při tom bylo usmrceno 10 osob a dalších 420 bylo zraněno. Počet těchto nehod je oproti předchozímu roku nižší o 541 nehod, počet usmrcených je vyšší o 5 osob a počet zraněných o 109 osob.

Hlavní příčiny nehod řidičů motorových vozidel v období prvních pěti měsíců roku 2007 jsou uvedeny v následující tabulce.

Téměř 42 000 nehod zavinili řidiči motorových vozidel z důvodu nesprávného způsobu jízdy, dalších více jak 12 000 nehod připadá na hlavní příčinu nedání přednosti v jízdě atd. Více jak 47% z celkového počtu osob usmrcených při nehodách zaviněných řidiči motorových vozidel připadá na hlavní příčinu nepřiměřená rychlost jízdy a velmi vysoký podíl – přes 37% připadá na nesprávný způsob jízdy.

HLAVNÍ PŘÍČINY NEHOD ŘIDIČŮ MOTOROVÝCH VOZIDEL

Hlavní příčina nehody období leden až duben 2007	Počet nehod	tj. %	Počet usmrcených	tj. %	Rozdíl usmrcených
NEPŘIMĚŘENÁ RYCHLOST	9 296	14,4	155	47,7	7
NESPRÁVNÉ PŘEDJÍZDĚNÍ	1 328	2,1	17	5,2	2
NEDÁNÍ PŘEDNOSTI	12 380	19,1	32	9,8	-5
NESPRÁVNÝ ZPŮSOB JÍZDY	41 744	64,5	121	37,2	15

Oproti stejnému období loňského roku je počet nehod nižší ve všech kategoriích hlavních příčin a nejvyšší relativní pokles je u nepřiměřené rychlosti v jízdě (o 34,8%), u ostatních třech hlavních příčin je nižší o více jak 10%.

Méně usmrcených bylo pouze u nehod zaviněných nedáním přednosti v jízdě (o 13,5%). U ostatních hlavních příčin zaznamenáváme zvýšení - u nepřiměřené rychlosti jízdy o 4,7%, u nesprávného předjíždění o 13,3% a u nesprávného způsobu jízdy o 14,1%.

V dalších tabulkách je uveden přehled 10 nejčtenějších a 10 nejtragičtějších příčin nehod řidičů motorových vozidel.

Pořadí	DESET nejčtenějších příčin nehod řidičů motorových vozidel; období leden až květen 2007	počet nehod
1.	řidič se plně nevěnoval řízení vozidla	13 013
2.	nedodržení bezpečné vzdálenosti za vozidlem	11 413
3.	nesprávné otáčení nebo couvání	6 973
4.	nepřízpůsobení rychlosti stavu vozovky	4 279
5.	nedání přednosti upravené dopravní značkou "DEJ PŘEDNOST V JÍZDĚ !"	4 041
6.	nezvládnutí řízení vozidla	2 999
7.	nepřízpůsobení rychlosti dopravně technickému stavu vozovky	2 727
8.	vjetí do protisměru	1 966
9.	vyhýbání bez dostatečného bočního odstupu	1 962
10.	jiný druh nesprávné jízdy	1 799

V období prvních pěti měsíců roku 2007 bylo nejčtenější příčinou nehod řidičů motorových vozidel nevěnování potřebné pozornosti řízení vozidla – více jak 20% z celkového počtu nehod řidičů motorových vozidel a nedodržení bezpečné vzdálenosti za vozidlem – přes 17% z celkového počtu nehod zaviněných řidiči motorových vozidel atd.

Nejtragičtější příčinou nehod řidičů motorových vozidel v hodnoceném období bylo nepřízpůsobení rychlosti dopravně technickému stavu vozovky (zatačka, křižovatka apod.) a na tyto nehody připadá více jak 19% z celkového počtu usmrcených.

Pořadí	DESET nejtragičtějších příčin nehod řidičů motorových vozidel; období leden až květen 2007	počet usmrcených osob
1.	nepřízpůsobení rychlosti dopravně technickému stavu vozovky	62
2.	řidič se plně nevěnoval řízení vozidla	43
3.	vjetí do protisměru	40
4.	nepřízpůsobení rychlosti vlastnostem vozidla a nákladu	32
5.	nepřízpůsobení rychlosti stavu vozovky	25
6.	nezvládnutí řízení vozidla	22
7.	kolize s protijedoucím vozidlem při předjíždění	12
8.	jiný druh nepřiměřené rychlosti	11
9.	nedání přednosti upravené dopravní značkou "DEJ PŘEDNOST V JÍZDĚ !"	10
10.	jiný druh nesprávné jízdy	8

Vývoj následků chodců na vyznačených přechodech od roku 2000 je v následující tabulce. Následky těchto nehod jsou zatím v porovnání se stavem před úpravou vyšší a počet těchto nehod je za toto období zatím nejvyšší.

leden až duben	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
počet nehod	205	372	343	285	306	312	305	387
usmrceno osob	3	12	12	4	8	7	9	4
těžce zraněno	55	70	86	69	72	63	72	76
lehce zraněno	155	305	248	226	245	246	235	304
nezraněno	4	7	8	3	4	6	3	17

Při nehodách zaviněných řidiči motorových vozidel z důvodu neumožnění nerušeného a bezpečného přejetí vozovky chodci, přecházejícímu po vyznačeném přechodu, byli v roce 2007 (prvních pět měsíců) usmrceni 4 chodci a 380 chodců bylo zraněno.

V příložené tabulce je uvedeno členění nehod podle místa, tj. zda k nehodě došlo v obci nebo mimo obec, včetně porovnání se stejným obdobím minulého roku, index – období leden až květen 2006=100%.

V hodnoceném období se 73,7% nehod (z celkového počtu) stalo v obci a na tyto nehody dále připadá:

- 35,6% z celkového počtu usmrcených,
- 54,5% z celkového počtu těžce zraněných,
- 58,8% z celkového počtu lehce zraněných,
- 61,6% z celkového odhadu hmotných škod a
- 74,8% nehod zaviněných pod vlivem alkoholu.

Místo nehody období leden až duben 2007	Počet nehod	Počet usmrcených	Počet těžce zraněných	Počet lehce zraněných	Hmotná škoda v mil. Kč
V OBCI Index rok 2006=100%	52 140 82,7	135 97,1	813 104,2	5 418 100,6	1 991,76 79,9
MIMO OBEČ Index rok 2006=100%	18 607 118,6	244 119,0	678 95,1	3 795 107,5	1 243,14 79,3
z toho DÁLNIČE Index rok 2006=100%	1 886 90,2	20 285,7	23 65,7	174 96,1	183,92 67,9

- V obci** *je vyšší:* počet těžce zraněných o 33 osob a počet lehce zraněných o 30 osob;
je nižší: počet nehod o 10 913, počet usmrcených o 4 osoby a odhad hmotných škod o 499,7 mil. Kč;
- Mimo obec** *je vyšší:* počet nehod o 2 916, počet usmrcených o 39 osob a počet lehce zraněných o 266 osob;
je nižší: počet těžce zraněných o 35 osob a odhad hmotných škod o 323,6 mil. Kč);
- Na dálnici** *je vyšší:* počet usmrcených o 13 osob;
je nižší: počet nehod o 204, počet těžce zraněných o 12 osob, počet lehce zraněných o 7 osob a odhad hmotných škod o 86,7 mil. Kč.

V prvních pěti měsících roku 2007 připadalo nejvíce nehod na místní komunikace, na vybranou komunikační síť velkých měst a na silnice I. a II. třídy. Pokles počtu nehod zaznamenáváme u všech kategorií a nejvyšší pokles byl na účelových komunikacích a na vybrané komunikační síti velkých měst.

Nejvíce usmrcených bylo při nehodách zaviněných na silnicích I. a II. třídy. Oproti stejnému období loňského roku byl počet usmrcených vyšší zejména na silnicích II. třídy (o 31 osob) a na dálnicích (o 13 osob). Méně usmrcených bylo jen při nehodách na silnicích I. třídy a na vybrané komunikační síti velkých měst

(o 9 osob, resp. o 6 osob). Na stejné úrovni jako v loňském roce je počet usmrčených na silnicích III. třídy.

druh komunikace období leden až květen 2007	Počet nehod	Rozdíl nehod	Počet usmrčených	Rozdíl usmrčených
Dálnice	1 886	-204	20	13
Silnice I.třídy	12 624	-1 134	143	-9
Silnice II.třídy	10 340	-1 172	91	31
Silnice III.třídy	7 152	-2 124	54	0
Komunikace sledovaná	12 918	-3 228	32	-6
Komunikace místní	21 231	-1 689	30	4
Účelová komunikace	4 596	-4 278	9	4

Pod vlivem alkoholu zavinili účastníci provozu na pozemních komunikacích celkem 2 746 nehod (tj. 4,1 % z celkového počtu), při kterých bylo 15 osob usmrceno (tj. 4,1% z celkového počtu nehod řidičů) a 1 075 osob zraněno. Oproti období leden až květen roku 2006 je počet těchto nehod vyšší o 193 (tj. o 7,6%), počet usmrčených je nižší o 2 osoby (tj. o 11,8%) a počet zraněných je o 103 osob vyšší (tj. o 10,6%). Nejvyšší podíl těchto nehod byl na území Východočeského (5,0%) a Jihočeského kraje (4,97%), nejnižší pak na území hlavního města Prahy (2,2%). K usmrcení u těchto nehod nedošlo jen na území Jihočeského, Západočeského a Severomoravského kraje. Nejvíce usmrčených – 6 osob – pak bylo při těchto nehodách na území Jihomoravského kraje, 4 osoby zemřely na území Středočeského kraje, v Severočeském a Východočeském kraji shodně po 2 osobách a jedna osoba zemřela v hlavním městě.

V denní části dne bylo zaviněno 1 327 těchto nehod (tj. 2,38% z počtu denních nehod) a v noční části dne pak 1 419 nehod (tj. 9,49% z počtu nočních nehod).

Nejvíce nehod zaviněných pod vlivem alkoholu se stalo v sobotu – 634 (tj. 8,2% sobotních nehod), nejméně pak ve středu – 281 (tj. 2,4%). Ve všech dnech týdne (s výjimkou středy, kdy došlo ke snížení počtu o 13 nehod) došlo ve srovnání s loňským rokem k nárůstu počtu těchto nehod. Nejvyšší nárůst registrujeme u pondělních nehod a to o 72.

Z celkového počtu těchto nehod zavinili řidiči osobních automobilů 2 275 nehod (+ 148 nehod), řidiči nákladních automobilů 143 nehod (- 25 nehod), cyklisté 163 nehod (+ 21 nehod), chodci 75 nehod (+ 22 nehod) atd.

Podíl jednotlivých krajů na nehodovosti v ČR a porovnání se stejným obdobím roku 2006 je v následující tabulce. Nejvíce nehod šetřila Policie ČR na území hl. m. Prahy a naopak nejméně na území Jihočeského kraje.

Počet nehod byl nižší na území všech krajů a největší absolutní snížení zaznamenáváme na území Severomoravského kraje (o 2 334 nehod) a

Jihomoravského kraje (o 2 050 nehod). Počet usmrcených byl nižší pouze na území tří krajů - **hlavního města Prahy o 13 osob (tj. o 46,4% - tedy téměř o polovinu usmrcených v loňském roce)**, Severočeského o 9 osob a Východočeského o 8 osob. Naproti tomu největší absolutní i relativní zvýšení počtu usmrcených osob zaznamenáváme na území **Jihomoravského kraje (o 46 osob, počet usmrcených je v porovnání s obdobím roku 2006 dvojnásobný)** a lze konstatovat, že vývoj v tomto regionu i nadále negativně ovlivňuje nehodovou bilanci celé republiky.

NEHODY V JEDNOTLIVÝCH KRAJÍCH ČR

(index rok 2006 = 100%)

K r a j období leden až květen 2007	Počet nehod	Index	Počet usmrcených	Index	Rozdíl usmrcených
HLAVNÍ MĚSTO PRAHA	13 270	82,4	15	53,6	-13
STŘEDOČESKÝ	9 402	86,4	70	104,5	3
JIHOČESKÝ	4 686	82,3	30	107,1	2
ZÁPADOČESKÝ	6 135	83,7	31	106,9	2
SEVEROČESKÝ	7 932	85,2	34	79,1	-9
VÝCHODOČESKÝ	7 523	83,0	48	85,7	-8
JIHOMORAVSKÝ	10 931	84,2	92	200,0	46
SEVEROMORAVSKÝ	10 868	82,3	59	125,5	12

Nejvíce závažné byly nehody na území Jihomoravského a Středočeského kraje, kde na 1000 nehod připadalo 8,4, resp. 7,4 usmrcených osob. Nejnižší hodnota tohoto ukazatele byla na území hl.m. Prahy a Severočeského kraje – 1,1, resp. 4,3 usmrcených na 1000 nehod. Průměr ČR je 5,4 usmrcených na 1 000 nehod.

V hodnoceném období připadá nejvíce nehod na pátky a středy a nejméně pak na neděle. V porovnání se stejným obdobím loňského roku byl počet nehod nižší ve všech dnech týdne a největší pokles registrujeme u pátečních a úterních nehod (o 2 698, resp. o 2 617 nehod).

Den v týdnu období leden až květen 2007	Počet nehod	Rozdíl nehod	Počet usmrcených	Rozdíl usmrcených
Pondělí	11 348	-1 786	48	9
Úterý	10 892	-2 617	61	11
Středa	11 618	-2 307	57	-1
Čtvrtek	11 244	-1 793	45	-1
Pátek	11 997	-2 698	54	1
Sobota	7 767	-1 211	55	-3
Neděle	5 881	-1 417	59	19

Nejvíce usmrcených připadá na úterní a nedělní nehody, kdy bylo usmrceno 61, resp. 59 osob. V porovnání s rokem 2006 bylo méně usmrcených jen při střeďech, čtvrtečních a sobotních nehodách. Největší nárůst počtu usmrcených zaznamenáváme u nedělních nehod (o 19 osob) a úterních nehod (o 11 osob).

Nejzávažnější byly nedělní nehody, neboť na 1 000 nehod připadalo 10,0 usmrcené osoby (průměr ČR = 5,4). Následuje sobota se závažností 7,1 a nejnižší závažnost mají nehody čtvrteční – 4,0.

Nejhorším dnem hodnoceného období byla středa 24. ledna, kdy policie šetřila 1 184 nehod, druhým nejhorším dnem bylo úterý 23. ledna (807 nehod) a třetím nejhorším dnem bylo úterý 20. března, kdy policie šetřila 729 nehod. V květnu se nejvíce nehod stalo v pátek 25. – 683. V průměru na jeden den hodnoceného období připadalo 468 nehod. Nejméně nehod policie šetřila v neděli 7. ledna (164 nehod) a v neděli 11. února (219 nehod). Nejméně nehod v květnu se stalo v neděli 6. – 316.

Nejtragičtějším dnem hodnoceného období byla neděle 11. března, kdy na pozemních komunikacích zemřelo 7 osob. Dalšími velmi tragickými dny byla neděle 14. ledna a 1. dubna, úterý 16. ledna, čtvrtek 18. ledna, pátek 23. února, sobota 21. dubna, středa 7. března a 4. dubna, kdy na pozemních komunikacích zemřelo shodně po 6 účastnících silničního provozu. Následuje 10 dnů s pěti usmrcenými (z toho čtyři květnové – 1., 4., 9. a 27.) a 24 dnů se čtyřmi usmrcenými (z toho dva květnové – 20. a 23.). V tomto období zaznamenáváme jen 14 dnů, kdy při nehodách nezemřel žádný účastník nehody v silničním provozu (z toho dva květnové – 3. a 10.). V průměru na jeden den připadá 2,51 usmrcené osoby.

V období leden až květen 2007 zahynulo při 70 747 nehodách na pozemních komunikacích celkem 379 lidí, z toho bylo:

143	řidičů osobních automobilů
71	chodců
66	spolujezdců v osobním automobilu
37	řidičů motocyklů
30	cyklistů
24	řidičů nákladních automobilů
3	řidiči malého motocyklu
3	spolujezdci v nákladním automobilu
1	řidič mopedu
1	spolujezdec na traktoru.

Nejvíce usmrcených osob bylo ve věkové kategorii 25 až 34 let (88 osob). V kategorii 35 až 44 let zahynulo 59 osob, v kategorii 45 až 54 let zahynulo 58 osob, v kategorii 55 až 64 zahynulo 51 osob, v kategorii nad 64 let zahynulo 45 osob, v kategorii 21 až 24 let zahynulo 36 osob, v kategorii 18 až 20 let zahynulo 27 osob atd.

Z celkového počtu 379 osob usmrcených při nehodách v silničním provozu v prvních pěti měsících roku 2007 bylo 8 dětí, tj. o 3 usmrcené děti méně, než v roce 2006 (pokles v kategorii chodec o 2 děti a jednoho spolujezdce na malém motocyklu). Z toho bylo:

- **2 děti – chodci**
- **1 dítě – cyklista**
- **5 dětských spolujezdců v osobních** automobilech - přítom 3 děti spolujezdci v osobních automobilech „nepoužily“ zádržný systém.

V porovnání se stejným obdobím roku 2006 byl vyšší počet usmrcených v kategorii:

❖ chodec	o	11 osob
❖ řidič motocyklu	o	14 osob
❖ řidič nákladního automobilu	o	14 osob
❖ cyklista	o	2 osoby
❖ řidič malého motocyklu	o	3 osoby
❖ řidič mopedu	o	1 osobu
❖ řidič osobního automobilu	o	1 osobu.

Méně usmrcených bylo v kategorii:

❖ spolujezdec v osobním automobilu	o	1 osobu
❖ spolujezdec v nákladním automobilu	o	1 osobu
❖ spolujezdec na motocyklu	o	2 osoby
❖ spolujezdec na malém motocyklu	o	1 osobu
❖ řidič autobusu	o	2 osoby
❖ řidič pojízdného pracovního stroje	o	1 osobu atd.

V porovnání s obdobím leden až květen 2006 zaznamenáváme nárůst počtu usmrcených u následujících kategorií viníků nehod:

- *u nehod zaviněných řidičem nákladního automobilu (sólo)* (o 13 osob)
- *u nehod zaviněných cyklistou* (o 10 osob)
- *u nehod zaviněných technickou závadou vozidla* (o 6 osob)
- *u nehod zaviněných lesní zvěří, domácím zvířectvem* (o 5 osob)
- *u nehod zaviněných řidičem vozidla registrovaného mimo ČR* (o 5 osob)
- *u nehod zaviněných řidičem motocyklu* (o 5 osob)
- *u nehod zaviněných neznámým řidičem* (o 5 osob)
- *u nehod zaviněných řidičem vozidla TAXI* (o 3 osoby)
- *u nehod zaviněných řidičem osobního automobilu* (o 2 osoby) apod.

V Praze dne 14. června 2007

Zpracoval : **pplk.ing. Josef Tesařík** a **pplk. Petr Sobotka** , telefon : 974 834 384

Ředitelství služby dopravní policie Policejního prezidia ČR